

14 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders van Maastricht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 10 november 2011. Op 20 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen door [naam], vice provinciaal overste, namens [naam], provinciaal overste van de congregatie.

Op 12 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen.

Namens de Congregatie is verschenen vice provinciale overste [naam] en broeder [naam], lid van het provinciaal bestuur.

2. De klacht

2.1. Klager zat in het schooljaar 1957/1958 in de vijfde klas bij aangeklaagde op de [school] in [plaats]. Aangeklaagde was woonachtig in het klooster van de Broeders van Maastricht in [plaats]. Het seksueel misbruik door aangeklaagde begon op subtiele wijze en de intensiteit bouwde zich op in de loop der tijd en in de herinnering van klager heeft het misbruik door aangeklaagde, bestaande uit aanraking en streling en het betasten van zijn geslachtsorgaan, zes maanden geduurd.

2.2. Klager was op jonge leeftijd al redelijk groot en zat daarom op de achterste bank in de klas. Tijdens het schriftelijk werk, als alle leerlingen gebogen waren over hun schriften, kwam aangeklaagde achter klager staan en begonnen de ongewenste handtastelijkheden. Na enige tijd werd de blouse en hemd van klager voorzichtig omhoog getrokken en ging de hand van aangeklaagde langs zijn rug en geleidelijk zijn onderbroek in langs zijn billen en na verloop van tijd werd ook zijn geslachtsorgaan betast. Dit gebeurde ook als klager moest nablijven om beter te worden in rekenen.

2.3. Als kind van 11 à 12 jaar oud, levende in de 'veilige' jaren '50 van het 'rijke' roomse leven was dit een moeilijke ervaring op verschillende punten, waarmee klager geen raad wist. Hij voelde wel aan dit dat niet klopte, bovendien gebeurde het in een klas vol leerlingen en tevens werd het voor klager moeilijk of zelfs onmogelijk om zich te concentreren op zijn (reken)werk, waardoor zijn cijfer(s) opeens kelderde op zijn rapport. Hierdoor moest klager van aangeklaagde en zijn moeder dan weer nablijven om beter te worden. Klager heeft het rond mei/juni 1958 aangedurfd om het handelen van aangeklaagde tegen zijn moeder te vertellen die onmiddellijk contact heeft opgenomen met kapelaan [naam], kapelaan van de parochiekerk [naam] te [plaats]. De moeder van klager heeft de kapelaan gevraagd te doen wat nodig was en kennelijk met succes, want na dit gesprek met de kapelaan is het misbruik gestopt. Hierdoor is het ergste wellicht voorkomen, want seksueel misbruik vervalt dikwijls van kwaad tot erger. De kapelaan en de moeder van klager zijn reeds overleden.

2.4. Klager wil erkenning van de Congregatie Broeders van Maastricht dat hij seksueel is misbruikt. Daarnaast wil klager genoegdoening/schadevergoeding. Klager hoopt dat door deze klachtenprocedure de doofpotcultuur binnen de RKK een halt toe wordt geroepen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De provinciaal overste heeft om recht te doen aan de ingediende klaagschriften naar vermogen onderzoek gedaan in de archieven van de Nederlandse provincie en hij is in contact getreden met personen die mogelijk opheldering zouden kunnen geven. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor mogelijk seksueel misbruik door aangeklaagden, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt. Ter zitting heeft vice provinciaal overste [naam] de klacht erkend en namens de Congregatie zijn oprechte verontschuldigen aangeboden. Ook wil de Congregatie de pijn erkennen die klager heeft geleden vanwege hetgeen hem is aangedaan door aangeklaagde. Vice provinciale overste [naam] heeft aangeboden te allen tijde bereid te zijn tot een openhartig gesprek, in de hoop hierdoor bij te kunnen dragen aan de verwerking van hetgeen hem is aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn de feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hier niet alleen van overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop klager zijn verhaal heeft verteld. Maar ook zijn de klachten tegen aangeklaagde met zaaknummers 2011 T 448 en 2011 T 486 gegrond verklaard, waarin ook meerdere opvallende overeenkomsten zijn tussen de verklaringen van de verschillende klagers. Ook vice provinciale overste [naam] heeft, mede op grond van klachten van anderen die tegen aangeklaagde zijn ingediend, het door klager gestelde misbruik ter zitting erkend.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Vice provinciale overste [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie onomwonden het leed te erkennen en spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Congregatie Broeders van Maastricht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 mei 2012 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. J.L.H.H. Kunnen en prof. dr. H.B.M. van de Wiel, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Provinciaal Overste van de Congregatie Broeders van Maastricht en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Provinciaal Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Provinciaal Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Provinciaal Overste.